

Bijlage 9

Aan: Algemeen bestuur
Van: Hermien Wiselius
Onderwerp: Wijziging regeling MGR
Datum: 30 maart 2023

Concept besluit AB

- Het AB neemt kennis van de input van de raden op de raadsinformatiebijeenkomst op 27 maart.
- Het AB bespreekt de voorgestelde wijzigingen van de regeling van de MGR en wacht de zienswijze van de raden af.

Inleiding

Per 1 juli 2022 is de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) gewijzigd met als doel de democratische legitimatie en kaderstellende en controlerende rol van de gemeenteraden te verstevigen. Een aantal wijzigingen zijn direct in werking getreden. Voor een aantal andere wijzigingen geldt een implementatietermijn van 2 jaar. Voor 1 juli 2024 moeten de wijzigingen doorgevoerd zijn in de regeling. De MGR koerst op wijziging van de regeling per 1-1-2024, zodat ook een aantal andere wijzigingen, zoals de submodule steunpunt SROI en facilitering van het regionaal overleg per 1 januari 2024 geborgd zijn. Wijziging van de regeling vraagt om twee rondes langs de raden.

Proces met raden

Samen met griffies en anderen GR-en is een proces ingericht om de raden actief te informeren en te betrekken bij de wijzigingen van de regelingen in onze regio. Op 6 maart is er een webinar gehouden en op 27 maart een fysieke raadsinformatiebijeenkomst waar de MGR de ideeën over wijzigingen van de regeling met de aanwezige raadsleden heeft besproken. De voorzitter, vice-voorzitter en directeur van de MGR zijn met de raadsleden in gesprek gegaan. De uitkomsten daarvan zullen mondeling gedeeld worden tijdens de AB vergadering van 30 maart. Wanneer dit zou leiden tot essentiële wijzigingen, worden de wijzigingen per mail met de AB leden gedeeld.

Juridische voorbereiding

Met de werkgroep juristen (4 juristen uit de gemeenten Arnhem, Overbetuwe, Renkum en Rheden) hebben we de voorgestelde wijzigingen in een aantal keren besproken. De gemeente Rheden kon niet de hele tijd een jurist leveren. De andere drie juristen zijn actief betrokken geweest.

Een deel van de wijzigingen komt direct voort uit de regeling. Een deel van de wijzigingen vraagt om keuzes van besturen en raden.

Er is gekozen voor de vorm van een wijzigingsbesluit, met daarbij een was-wordt lijst en de integraal gewijzigde regeling. Op deze wijze leg je de betreffende wijzigingen voor ter zienswijze aan de raden en ligt niet de hele regeling ter zienswijze voor.

In de 'toelichting wijzigingen' zoals hieronder opgenomen staat uitgelegd waarom de betreffende wijzigingen zijn doorgevoerd. Die tekst is ook te gebruiken bij de college- en raadsvoorstellen die gemaakt worden door de accountmanagers.

De werkgroep juristen doet nog een laatste check op de definitieve stukken. Als dit nog tot bijzonderheden leidt, zal dit met het AB gedeeld worden.

Inhoudelijke voorbereiding

De voorgestelde wijzigingen zijn met het DB besproken. De opmerkingen van het DB zijn verwerkt in de versie die nu voorligt.

Er zijn ook een aantal onderdelen expliciet aan een bestuurscommissie of RAO voorgelegd. Dit betreft:

- Onderwijs: Wijziging berekenwijze van leerplichtbijdrage in bijlage 2 van de regeling
- Zorg: Voorstel bijlage 6 – faciliteren regionale ondersteuning.
- WSP: De toevoeging van het Steunpunt SROI is reeds in de decembervergadering 2022 van het AB besloten.

Advies bestuurscommissie Onderwijs

MGR-regeling

De bestuurscommissie adviseert het bestuur om de berekenwijze van de leerplichtbijdrage, zoals opgenomen is in de bijlage van de MGR-regeling, aan te passen aan de nieuwe formatierichtlijn leerplicht.

Advies RPO Zorg

Het RPO Zorg kan zich vinden in het opnemen van een extra taak en de formulering van bijlage 6 in de regeling. Dit sluit aan bij de wijze waarop hier met de voorzitters van de bestuurscommissies over is gesproken (zie bijlage 13 voor het AB).

Toelichting wijzigingen

Reden voor wijziging regeling en uitwerking daarvan:

- Wijziging Wet GR – dat zien we terug bij de termijnen van bijv. begroting en wijziging van de regeling.
- Onderbrengen steunpunt SROI – besluit AB. Zie aanvulling in bijlage 3 van de regeling.
- Verzoek voorzitters bestuurscommissies- verzoek AB zie bijlage 14 (en bijlage 6 van de regeling – groen – zie hieronder de toelichting)
- Wetsvoorstel de Wet verbetering beschikbaarheid zorg voor jeugdigen. Zie bijlage 6 – geel. Dit wetsvoorstel legt taken neer bij de jeugdregio, die we nu vast borgen in de regeling
- Wijziging formatietool – Ingrado voor het RBL. In de financiële afspraken over de gemeentelijke bijdrage voor het RBL wordt naar deze formatietool verwezen. Daarin zien we een wijziging van aantal fte leerplicht per 2.700 leerplichtige leerlingen. Dit was eerder per 3.800 leerlingen. Dit wijzigen we nu in bijlage 2 van de regeling. Dit komt ook gefaseerd terug in de begroting.
- Voorstel om jaarlijks een programmaplan te maken horen bij de begroting (heette eerst uitvoeringsprogramma en geen meerjarenplan meer). We willen toe naar concretere voorstellen en minder overall plannen. Het voormalige uitvoeringsplan voor een periode van 4 jaar voegt derhalve weinig toe aan de stukken die we voor zienswijze naar de raden sturen. Daarom beperken we ons tot een jaarplan, horend bij de begroting die voor zienswijze wordt voorgelegd. Voor de duidelijkheid veranderen we daarmee ook de benaming van uitvoeringsprogramma (wat meerjaarlijks lijkt) naar programmaplan.
- In bijlage 5 is voor de samenwerkingsmodule Contractmanagement Inburgeringstrajecten voor de zekerheid de optie voor het inkopen van inburgeringstrajecten opgenomen. Dit is nu nog niet aan de orde en de benodigde formatie hiervoor is niet opgenomen in de begroting.
- Op dit moment is nog onvoldoende duidelijkheid over wensen in kader van beschermd wonen, zodat deze wijziging niet meegenomen wordt. De voorzitter van de stuurgroep/het RPO is hierover bericht.

Keuzes aanpassingen op basis van Gewijzigde Wet Gemeenschappelijke Regelingen.

Besluiten waar van raden zienswijze wordt gevraagd

Met de nieuwe wet ontstaat er een verplichting om een afweging te maken in de gemeenschappelijke regeling over welke besluiten er zienswijze aan de raden worden gevraagd (dit mag ook geen enkel besluit zijn).

In de regeling van de MGR is expliciet bepaald dat er zienswijzen worden gevraagd over het jaarlijkse programmaplan en de begroting. Verder worden de raden om zienswijze gevraagd bij wijziging van de regeling bij bijv. toetreding of uittreding van deelnemers en bij nieuwe verzoeken aan de MGR voor regionale uitvoering en voorafgaand aan de vaststelling van het liquidatieplan.

Inlichtingen aan de raden van de deelnemers (art. 20 regeling)

Er is een informatieverplichting in het leven geroepen voor het bestuur van een openbaar lichaam, om de raden van de deelnemende gemeenten alle inlichtingen te verschaffen die de raden nodig hebben voor de uitoefening van hun taken.

De MGR SDCG houdt vanaf haar start in 2017 ieder jaar raadsinformatiebijeenkomsten op twee avonden in de maand mei. Daarbij worden lopende ontwikkelingen en de jaarrekening, het programmaplan en de begroting toegelicht. Daarmee zijn de raadsleden goed geïnformeerd, kunnen ze vragen stellen over de stukken waar ze zienswijze over kunnen geven. Bovendien kunnen de raadsleden van verschillende deelnemende gemeenten elkaar hier ontmoeten.

Daarnaast informeren we de raadsleden twee keer per jaar via een digitale nieuwsbericht over ontwikkelingen. We hebben dit expliciet opgenomen in de regeling.

De vergaderstukken van de algemeen bestuur vergaderingen en de agenda en besluitenlijst van het dagelijks bestuur staan gepubliceerd op onze website.

Evaluatie van de regeling (art. 21 a)

Een regeling houdt bepalingen in omtrent de evaluatie van de regeling (dat mag ook geen evaluatie zijn).

Er zijn in de regeling tot nu toe geen afspraken opgenomen over het evalueren van de regeling. We vinden het wel belangrijk om dat op regelmatige basis te doen. We hebben daarom opgenomen dat het algemeen bestuur de regeling iedere vier jaar evalueert. Dit zou dan het beste gedaan kunnen worden in het jaar voorafgaand aan de raadsverkiezingen. Dan hebben bestuurders voldoende ervaring opgedaan met de regeling in de praktijk en is er tijd om eventuele wensen tot verbetering uit te voeren en/of op te nemen in het programmaplan en/of in een wijzigingsvoorstel voor de regeling.

Het bepalen van de onderwerpen en de uitkomsten is een rol voor het AB. Dit kan uiteindelijk leiden tot aanpassingen in werkwijze en/of regeling.

Participatie ingezetene bij beleid – burgerparticipatie (art. 26)

Een gemeenschappelijke regeling moet bepalingen inhouden over de wijze waarop ingezetenen en belanghebbenden bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid op grond van deze regeling worden betrokken.

De MGR is een uitvoeringsorganisatie. In de regeling is nieuw opgenomen dat het algemeen bestuur op advies van de bestuurscommissies een participatieprotocol vaststelt waarin opgenomen is welke vorm van participatie passend is ter voorbereiding, uitvoering of evaluatie van beleid en daarbij zoveel mogelijk aan te sluiten bij de bestaande werkwijze van burgerparticipatie van de MGR en/of van de deelnemende gemeenten.

Wij stellen voor niet in de regeling zelf vast te stellen welke vorm van participatie dit is. Dit kan namelijk per module en ieder jaar anders zijn. Denk hierbij aan het klantenonderzoek van RBL, het medewerkers-onderzoek van WsSW en de wijze waarop we bijvoorbeeld rekening houden met cliëntenonderzoek van zorgaanbieders bij inkoop zorg.

Regelen van uittreden uit de regeling (art. 32 en 35)

De regeling dient bepalingen te bevatten omtrent wijziging, opheffing, toetreding, de voorwaarden waaronder kan worden uitgetreden en de gevolgen van uittreding.

De gewijzigde WGR stelt strengere eisen aan de afspraken bij uittreding uit de regeling. Dit betreft uittreedregels en afspraken over wat er met het vermogen gebeurt na uittreding. Deze eisen zijn verwerkt in artikel 32 en 35, en zijn overeenkomstig van toepassing op de kosten van de basistaken. Daarmee creëren we een eenduidige bepaling voor de gevolgen van uittreding.

In de MGR kennen we twee vormen van stoppen met taken – stoppen met een samenwerkingsmodule of submodule (art. 35) en uittreding uit de regeling (art 32). Bij beide opties hebben we duidelijker moeten aangeven hoe dit proces in zijn werk gaat en over welke termijnen moet worden gesproken.

Voor het bepalen van de uittreedsom hanteren we een aantal uitgangspunten. Deze staan ook opgenomen in de toelichting bij artikel 32 en 35.

- Je moet als deelnemende gemeente relatief eenvoudig toe- en uit kunnen treden tot een submodule of samenwerkingsmodule op basis van lokale keuzes zonder ‘hop-gedrag’. Je bouwt immers gezamenlijk aan een effectieve regionale uitvoering van taken. Bovendien betreft het deels wettelijke taken.
- Bij toetreding wordt gekeken of er aanloopkosten zijn, waaraan je moet bijdragen. Omdat bijv. overheadkosten niet direct toenemen, leidt toetreding meestal tot iets lagere kosten voor de reeds deelnemende gemeenten.
- Bij uittreding zie je het omgekeerde. Dan worden de bijdragen van de deelnemende gemeenten hoger omdat vaste kosten gelijk blijven en het tijd en geld kost om variabele kosten te verminderen. Denk aan kosten van personeel, huisvesting/werkplek, ICT systemen etc. Daarom wordt gezocht naar een passende periode waarop de uittredende gemeente de werkelijke meerkosten betaalt als uittreedsom. Dit mag maximaal 5 jaar zijn. Daarbij moet er genoeg financiële prikkel zijn bij de MGR en de deelnemende gemeenten om de totale kosten zo spoedig mogelijk te verminderen, waardoor de uittreedkosten voor de uittredende gemeente beperkt blijft.
- Een uittreding kan na de vooraf vastgestelde periode betaalde uittreedsom wel leiden tot hogere kosten van de deelnemende gemeenten.

- De wetswijziging vraagt om de vaststelling van deze uittreedkosten concreet te maken.
- Idem voor wat er gebeurt met het vermogen van de GR. De MGR kent geen ander vermogen dan beperkte bestemmingsreserves.

Deze uitgangspunten hebben ertoe geleid dat we voorstellen de periode waarover de uittredende gemeenten meebetalen aan de meerkosten op maximaal 3 jaar te stellen. Dat geldt voor stoppen met een submodule of samenwerkingsmodule en voor een daadwerkelijke uitreding. Daarbij is rekening gehouden met feit dat er een half jaar of jaar van te voren moet worden opgezegd en je toch enige jaren nodig hebt om zo mogelijk te verminderen en andere vaste kosten te beperken. Het kan per module verschillen om welke kosten het gaat en op welke wijze je de kosten kunt beperken.

In de regeling tot nu toe stond: 1 jaar voor totale uitreding en een besluit door het AB met 2/3 meerderheid voor de kosten van stoppen met submodule of samenwerkingsmodule. Een jaar is kort, zeker omdat de beheerorganisatie ook steeds meer taken uitvoert en daarmee kosten maakt. De periode mag maximaal 5 jaar zijn. Dat vinden we te lang, omdat je ook druk om de MGR wil houden om de meerkosten te beperken en uittreden ook financieel haalbaar moet blijven.

Raadsadviescommissie

Op grond van de wet is er de mogelijkheid dat het AB op voorstel van de raden van de deelnemende gemeenten gezamenlijk een gemeenschappelijke adviescommissie instelt bij openbare lichamen. Deze commissie kan het algemeen bestuur van advies voorzien, de besluitvorming van de raden van de deelnemende gemeenten met betrekking tot de regeling voorbereiden of de raden van advies voorzien. Wanneer zo'n commissie is ingesteld kunnen de leden ervan een vergoeding voor het bijwonen van vergaderingen van de commissie ontvangen. Deze mogelijkheid volgt uit de wet zelf en hoeft niet in de GR verankerd te worden. Wanneer de gezamenlijke raden willen, kan hij ingesteld worden door het AB.

De mogelijkheid tot een gemeenschappelijke adviescommissie is in de wet opgenomen en hoeft derhalve niet in de wijziging van de regeling te worden opgenomen. Dit kan dus altijd als de raden hier een belang in zien. De adviezen van de gemeenschappelijke adviescommissie is gericht op het algemeen bestuur. Het bestuur van de MGR ziet op dit moment geen meerwaarde in zo'n gemeenschappelijke adviescommissie ten behoeve van de besluitvorming in het algemeen bestuur. De MGR is een uitvoeringsorganisatie van beleid dat lokaal of regionaal wordt gemaakt en wordt besloten in de colleges.

De gesprekken over de kaders voor de uitvoering van taken en de begroting hiervan worden gevoerd in de bestuurscommissies. De raden kunnen hun portefeuillehouder hiervoor aandachtspunten meegeven. Het Algemeen Bestuur van de MGR, bestaande uit de wethouders financiën, bespreekt deze voorstellen van de bestuurscommissies, bespreekt de zienswijze van raden en neemt op grond daarvan besluiten.

Bijlage 6 facilitering overige regionale taken.

Deze extra samenwerkingsmodule is opgenomen op basis van verzoek van voorzitters bestuurscommissies, zoals aan de orde gesteld in het AB van 8 december 2022 en in bijlage 14 (bij AB stukken) benoemd. Er wordt indien gewenst een samenwerkingsmodule opgericht, waarin deze taken voor bijv. het programma Zorg geborgd kunnen worden. Dit kan dan gaan om het regiosecretariaat en het regionale programma jeugd met beleidsmedewerkers en projecten, waarvoor reeds een regionale begroting is vastgesteld. Belangrijkste rol van de MGR is werkgeverschap van deze medewerkers borgen en aansturing en besluitvorming inkaderen. Daarom wordt gesproken over een adviescommissie die bij de aansturing en inkaderen van besluitvorming een belangrijke rol heeft. De adviescommissie kan bestaan uit de voorzitter RPO, voorzitter

RAO en de regiosecretaris. De directeur kan betrokken worden als het gaat om werkgeverszaken. De module komt onder beheer te hangen en daarmee wordt er direct aan het DB geadviseerd.

Planning:

- 27 maart: bespreking met raadsleden gezamenlijke raadsinformatie bijeenkomst
- 28 maart: informatie DB en zo nodig AB over input raadsinformatiebijeenkomst
- 30 maart: AB: ontwerp wijziging regeling
- Begin april: Versturen ontwerp wijziging naar raden voor zienswijze, gelijk met andere stukken die voor zienswijze worden voorgelegd.
- 22 en 25 mei: raadsinformatiebijeenkomsten, waarbij we ook aandacht zullen besteden aan de voorgestelde wijzigingen van de regeling.
- 7 sept: vaststellen conceptwijziging door AB en versturen naar raden voor toestemming wijziging Regeling
- 7 december: definitief vaststellen wijziging regeling door het AB.
- 1 januari 2024: ingangsdatum gewijzigde regeling 2024.

Bijlagen:

Bijlage 10: wijzigingsvoorstel Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein centraal Gelderland

Bijlage 11: bijlage 1 bij wijzigingsvoorstel: was-wordt lijst

Bijlage 12: bijlage 2 bij wijzigingsvoorstel: integraal gewijzigde regeling